

INNOVATIES IN DE VISSERIJ

De top positie van de Nederlandse vismarkt binnen Europa is in gevaar, hoofdoorzaak hiervan is de situatie van de kottervisserij. De kottervloot is de grootste vloot in de Nederlandse visserij. De kottervloot mag ruim 40% van de Europese quota aan tong en bijna 30% aan schol opvissen. Enkele jaren geleden was de kottervloot nog een van de meest moderne, efficiënte en rendabele vissersvloeten binnen Europa. Inmiddels is die situatie veranderd. Het beleid in de EU en in Nederland is gericht op verduurzaming van de visserijsector. Enerzijds door capaciteitsvermindering in de boomkorvisserij en anderzijds door de transfer naar visserijtechnieken die milieuvriendelijker zijn.

Innovatie binnen de sector is dus nodig. Minister Verburg van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, heeft op 12 februari 2008 de Kenniskringen gelanceerd. Kenniskringen zijn groepen van vissers die met een probleem zitten en daar samen met onderzoeksinstellingen en andere organisaties een oplossing voor willen zoeken. De kenniskringen kunnen rekenen op ondersteuning van het LEI en IMARES, deze helpen met het beantwoorden van kennisvragen, hulp bij besprekingen, het leggen van contacten en het opstellen van projecten die bij het Visserij Innovatie Platform (VIP) kunnen worden ingediend.

Het Visserij Innovatie Platform is opgericht in november 2006 en heeft als doel het ondersteunen van innovatieplannen van vissers/ketenpartijen die gericht zijn op kosten- en energiebesparing, verminderde milieubelasting en verhoging van de kwaliteit en opbrengst.

From catch to consumer

Sorteren, wegen en registreren van vis vindt meestal plaats in de visveiling. Dit project beoogt een vangst-, sorteer-, weeg-, en registratiesysteem te ontwikkelen, waardoor de vissers deze activiteiten zelf aan boord kunnen uitvoeren. Het Catch Management Systeem wordt in dit project uitgebreid met een traceability-systeem. Zo wordt de vis met een barcode of chip in de gehele keten

traceerbaar. Op deze manier kunnen alle schakels in de keten tot en met de consument achterhalen waar, wanneer en hoe de vis gevangen is.

Link: [Visserij Coöperatie Urk](#)

Hydrorig

Boomkorvissers zijn op zoek naar een methode om boomkor te vissen die duurzamer is en minder energie verbruikt. Bij de traditionele manier houdt de boom de netten open, deze boom levert veel waterweerstand op. De aerodynamische vormgeving van de HydroRig bespaart veel energie, daarnaast veroorzaakt de HydroRig minder bodemberoering en beschadigt de vis niet.

Link: [Visserij Coöperatie Urk](#)

Levende Noorse kreeft

Levende schaal- en schelpdieren leveren meer op dan niet-levende. Maar levende aanvoer betekent dat dagelijks naar de visbestekken moet worden gevaren en dat brengt hoge kosten met zich mee. Visserij Coöperatie Urk en de projectgroep Noorse kreeftjes zijn aan het testen of het mogelijk is om speciaal ontwikkelde leeftanks voor de krabben te ontwikkelen. Hierin zouden de beestjes dan aan boord levend gehouden kunnen worden.

Link: [Visserij Coöperatie Urk](#)

Kwaliteitsverbetering Noorse kreeftjes

Een grote groep boomkorvissers zijn op zoek naar duurzame alternatieven voor de visserij op tong en schol. Op initiatief van Visserij Coöperatie Urk wil een deel van deze groep overstappen naar een nieuwe duurzamere methode van vissen. De TwinRig- of outrigvismethode zal worden toegepast, deze hebben een lagere vissnelheid en in combinatie met een verminderd gebruik van kettingen, zal dit tot een hogere vangstkwaliteit leiden. Ook gaat er aandacht uit naar het gebruik van milieuvriendelijkere conserveringsmiddelen dan het gebruikelijke natriumbisulfiet.

Link: [Visserij Coöperatie Urk](#)

Eco-catcher

De eco-catcher creëert lokale onderdruk tussen de

zeebodem en de vleugel waar het net aan hangt, hierdoor ontstaat vacuüm waardoor de vis min of meer van de bodem gezogen wordt. Op deze manier wordt de vis niet meer door bodemberoerende wekkerkettingen van de zeebodem gehaald, wat zorgt voor een lagere milieubelasting. Daarnaast wordt door de eco-catcher rolsloffen gebruikt in plaats van vaste stoffen die aan de normale tuig wordt bevestigd, ook zijn er geen wekkerkettingen meer nodig, deze twee verbeteringen zorgen ervoor dat het brandstofverbruik wordt gereduceerd. (ontwerper: Lub Kramer)

Vis & Seizoen

Inmiddels is het voor 140 chef-koks al vanzelfsprekend dat zij een vissoort niet opdiepen in de periode dat deze paait. Stichting Vis & Seizoen is een samenwerkingsverband en wil de ideale vangst- en eetseizoenen van de verschillende vissoorten onder de aandacht brengen. Zo wil ze meer wetenschappelijke kennis opdoen over de effecten van het vissen in voortplantingsperiode van deze vissen.

Link: [Versvishandel Jan van As](#)

Bonamiavrije oesterteelt

De teelt van platte oesters kampt met de moeilijk te bestrijden Bonamia-parasiet. Met dit project willen de initiatiefnemers een teeltsysteem ontwikkelen voor platte oesters die vrij zijn van de ziekte. Het project beslaat de hele keten, van duurzame productie van voedsel voor de oester tot verkenning van de afzetmarkt.

(ontwerper: Bonamiavrije Oesterteelt)

Duurzame binnendijkse kweek van kokkels

Sinds 2005 is de mechanische kokkelvisserij in de Waddenzee niet meer toegestaan. Voor kokkels bestaat een grote markt, dus wordt er gezocht naar alternatieve mogelijkheden. Dit project zal de economische haalbaarheid naar binnendijkse kokkelkweek onderzoeken. In een perceel landbouwgrond in Zeeland zal onderzocht worden

wat de optimale kweekomstandigheden zijn en hoe het gesloten kringloopproces kan worden vormgegeven. De bedoeling is dat er een afgebakende biotoop zal ontstaan, dus dat de kokkels kunnen worden gekweekt zonder menselijke techniek.

Link: ontwerper: [Roem van Yerseke B.V.](#)

Coöperatief productiecentrum voor pootvis

Binnen 30 jaar heeft de viskweek in Nederland zich snel ontwikkeld, maar de laatste jaren stagneert de groei. Een van de redenen hiervan is het ontbreken van kwalitatief goed pootgoed. Met dit project willen de betrokken partijen de haalbaarheid onderzoeken van een coöperatief productiecentrum voor pootvis.

Glasaalcollector

De aalstand in Nederland heeft een historisch dieptepunt bereikt. Glasalen uit de Sargassozeë kan op veel plaatsen niet de Nederlandse wateren intrekken, omdat de alen langs de kust stuiten op barrières, zoals sluizen en gemalen. Dit project heeft als doel een collector te ontwikkelen die de glasaaltjes moet vangen. Eerst worden een aantal technische aspecten getest, daarna zal de collector in de praktijk getest worden.

Link: [VisAdvies BV](#)

Grondsmaakbestrijding in de viskweek

Vis uit zoetwatersystemen ruikt en smaakt vaak naar modder. Hierdoor wordt deze vanzelfsprekend niet geaccepteerd door de consument. Deze grondsmaak is nu alleen nog te vermijden, door vissen aan het einde van de kweekperiode langere tijd zonder voer in schoon water te zetten. Dit project richt zich op het voorkomen van de grondsmaak en het welzijn van de vis tijdens het kweekproces verbeteren. (Nijvis B.V.)

Verbetering van selectiviteit in de garnalenvisserij

De Coöperatieve Producentenorganisatie en Beheergroep Wieringen U.A. testen verschillende soorten vernieuwend garnalenvisttuig in de praktijk. Het doel is om ondermaatse vis en bodemleven meer kans op ontsnapping te bieden en daarbij bodemberoering te verminderen.

SkySails binnen de visserij

Op de vrachtschepen heeft het SkySails-systeem zich al bewezen, maar kan het vliegersysteem ook gebruikt worden binnen de visserij? SkySails en rederij Parlevliet & Van der Plas vroegen zich dit af en zijn een gesubsidieerde pilot gestart op de ROS 171 "Maartje Theadora". Afhankelijk van de kracht

van de wind kan het brandstofverbruik op jaarbasis 10% tot 35% verminderd worden door de vlieger.
(SkySails)

(Bron: Visserijnieuws 12 maart 2010)

Voor de bovenstaande innovaties zijn de volgende bronnen gebruikt:

- Website van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
- De uitgave VIP-30